

Environmental radiological impact by a fertilizer complex in the Ebro river (Spain)

Wpływ przemysłu produkcji nawozów sztucznych na skażenia promieniotwórcze środowiska naturalnego na przykładzie rzeki Ebro (Hiszpania)

E. Costa¹⁾, J.A. Sanchez-Cabeza¹⁾, J. Garcia¹⁾, P. Masqué¹⁾, J.O. Grimalt²⁾

¹⁾ Institut de Ciències i Tecnologia Ambiental-Departament de Física, Universitat Autònoma de Barcelona, 08193 Bellaterra, Barcelona, SPAIN

²⁾ Department of Environmental Chemistry, Institute of Chemical and Environmental Research (CSIC), Jordi Girona 18, 08034-, Barcelona, SPAIN

In this work we report the distribution of U and Th series radionuclides in the disposal area located in the vicinity of a fertilizer production complex in the Ebro river. This industry produces dicalcium phosphate (DCP), used as a source of calcium and phosphorus for domestic animals. The wastes are released into 5 dumping areas in the Flix hydro electrical reservoir, producing the presence of 5 sedimentary lobules near the river shore. A sediment core (longitude circa 1.5 m) was collected from each lobule. The concentrations of natural radionuclides determined by γ -spectrometry, clearly showed the enhancement of concentrations in the sediments since the beginning of production in 1973. The activities observed ranged from ^{238}U (42–11 000 Bq kg⁻¹), ^{210}Pb (32–5600 Bq kg⁻¹), ^{226}Ra (21–9900 Bq kg⁻¹), ^{232}Th (10–163 Bq kg⁻¹). These concentrations may be of concern as it is well known that radionuclides such as ^{210}Pb can be accumulated by certain aquatic organisms. However, concentrations in water samples collected downstream, until the Ebro delta, have not shown the presence of enhanced levels of ^{226}Ra .

★ ★ ★

W pracy prezentujemy rozkład skażeń izotopami z serii uranowej i torowej w rzece Ebro, w sąsiedztwie zakładów produkcji nawozów sztucznych. W zakładach produkowany jest fosforan dwuwapniowy (DCP), stosowany jako źródło wapnia i fosforu, które wzbogacają dietę zwierząt hodowlanych. Odpady odprowadzane na 5 zwałowisk w obszarze zbiornika hydroelektrowni Flix utworzyły w tych miejscach wzniesienia przy brzegu rzeki. Z każdego zwałowiska osadów pobrano rdzeń o długości około 1,5 m. Na podstawie wyników analizy spektrometrii gamma stwierdzono, że w porównaniu ze stanem z 1973 roku, kiedy uruchomiono produkcję nawozów, stężenie naturalnych radionuklidów w badanych osadach uległo wyraźnemu podwyższeniu. Zmierzone aktywności wahają się obecnie w zakresach: 42–11 000 Bqkg⁻¹ dla uranu ^{238}U , 32–5600 Bqkg⁻¹ dla ołowiu ^{210}Pb , 21–9900 Bqkg⁻¹ dla radu ^{226}Ra , 10–163 Bqkg⁻¹ dla toru ^{232}Th .

Wzrost koncentracji pewnych izotopów, jak na przykład ołowiu ^{210}Pb , może być spowodowany zdolnością kumulowania ich przez pewne organizmy wodne. Jednak pomiary zawartości izotopu radu ^{226}Ra w próbkach wód pobieranych z rzeki Ebro, od miejsca produkcji nawozów aż do delty rzeki, nie wykazały podwyższonych koncentracji tego izotopu.